

Definiowanie typów dokumentów

Część 2. Przestrzenie nazw, XML Schema

Globalne i lokalne deklaracje elementów i atrybutów

- Deklaracje lokalne:

```
<xsd:complexType name="OsobaTyp">  
  <xsd:sequence>  
    <xsd:element name="imie" type="xsd:string"  
      minOccurs="1" maxOccurs="2"/>  
    <xsd:element name="nazwisko" type="xsd:string"/>  
  </xsd:sequence>  
  <xsd:attribute name="NIP" type="NIPTyp"  
    use="required"/>  
</xsd:complexType>
```

Globalne i lokalne deklaracje elementów i atrybutów

- Deklaracje globalne i odwołania do nich:

```
<xsd:element name="imie" type="xsd:string"/>  
<xsd:element name="nazwisko" type="xsd:string"/>  
<xsd:attribute name="NIP" type="NIPTyp"/>
```

```
<xsd:complexType name="OsobaTyp">  
  <xsd:sequence>  
    <xsd:element ref="imie" minOccurs="1"  
                 maxOccurs="2"/>  
    <xsd:element ref="nazwisko"/>  
  </xsd:sequence>  
  <xsd:attribute ref="NIP" use="required"/>  
</xsd:complexType>
```

Elementy czy atrybuty?

- Informacje modelowane zwykle w elementach:
 - zawartość (elementy semantyczne, np. nazwisko, nazwa leku, adres),
 - struktura (np. rozdział, akapit, tytuł, lista),
 - wyszukiwanie (np. termin do indeksu, glosariusza, a także elementy dedykowane),
 - odesłania (np. hiperlinki, noty, przypisy).
- Informacje modelowane zwykle w atrybutach:
 - metainformacje (np. jednostka miary, waluta, język, priorytet),
 - identyfikatory wartości i odwołania do nich.

Elementy czy atrybuty?

- Zalety elementów:
 - mogą zawierać inne elementy i atrybuty,
 - mogą się powtarzać,
 - można bezpiecznie rozszerzać ich model zawartości, np. dodając atrybuty,
 - można dokładnie sterować sposobem ich występowania (kolejnością, liczbą wystąpień, itp.)
- Zalety atrybutów:
 - są bardziej zwarte,
 - mogą być automatycznie dodawane do elementów, jeśli mają wartości domyślne.

Wartości domyślne i ustalone

```
<xsd:element name="ilość" type="xsd:positiveInteger"
  default="1"/>
<xsd:element name="cena" type="xsd:positiveInteger"
  fixed="5"/>
<xsd:attribute name="waluta" type="xsd:string"
  default="PLN"/>
<xsd:attribute name="VAT" type="xsd:string"
  fixed="22%"/>
```

Przed przetworzeniem

Po przetworzeniu

<towar><cena/></towar>

<towar><cena>5</cena></towar>

<towar><ilość>3</ilość></towar>

<towar><ilość>3</ilość></towar>

<kwota>20</kwota>

<kwota waluta="PLN" VAT="22%">
20</kwota>

<kwota waluta="EUR">20</kwota>

<kwota waluta="EUR" VAT="22%">
20</kwota>

Przestrzenie nazw

- Problem:
 - ta sama nazwa oznacza dwa różne byty w różnych dokumentach,
 - dokumenty te są powiązane (np. wspólnie przetwarzane, jeden zanurzony w drugim, itp.)
- Rozwiązanie: przestrzeń nazw (ang. *namespace*):
 - grupa nazw oddzielona (składniowo i semantycznie) od innych nazw.
- Status:
 - rekomendacja W3C z 14 stycznia 1999 r,
 - XML 1.0 (w tym DTD) nie wspierają przestrzeni nazw,
 - nowsze standardy (XML Schema, XSL, XLink, ...) wspierają przestrzenie nazw.

Nazwy przestrzeni nazw

- Identyfikatory URI, np:
 - `http://www.w3.org/XSLT/Transform/1.0`
 - `http://szcz.mimuw.edu.pl/osoby`
 - `urn:szcz:mimuw`
- Nazwy przestrzeni nazw:
 - nie muszą wskazywać konkretnych zasobów,
 - pełnią funkcję unikatowych identyfikatorów,
 - są porównywane jako napisy (istotna jest wielkość liter).
- Wykorzystanie w dokumentach XML:
 - odwzorowanie na kilkuznakowy prefiks,
 - poprzedzanie nazw prefiksem.

Użycie przestrzeni nazw w XML-u

```
<os:osoba
  xmlns:os="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  xmlns:inst="http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje"
  xmlns:xhtml="http://www.w3.org/1999/xhtml">
  <os:imie>Jan</os:imie>
  <os:nazwisko>Kowalski</os:nazwisko>
  <os:NIP>123-456-78-90</os:NIP>
  <os:opis>To jest <xhtml:b>bardzo</xhtml:b> fajny
  facet!</os:opis>
  <os:pracuje-w>
    <inst:firma>
      <inst:nazwa>Business Consulting</inst:nazwa>
      <inst:NIP>987-654-32-10</inst:NIP>
    </inst:firma>
  </os:pracuje-w>
</os:osoba>
```

Domyślna przestrzeń nazw

```
<osoba
  xmlns="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  xmlns:inst="http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje"
  xmlns:xhtml="http://www.w3.org/1999/xhtml">
  <imie>Jan</imie>
  <nazwisko>Kowalski</nazwisko>
  <NIP>123-456-78-90</NIP>
  <opis>To jest <xhtml:b>bardzo</xhtml:b> fajny
  facet!</opis>
  <pracuje-w>
    <inst:firma>
      <inst:nazwa>Business Consulting</inst:nazwa>
      <inst:NIP>987-654-32-10</inst:NIP>
    </inst:firma>
  </pracuje-w>
</osoba>
```

Widoczność przestrzeni nazw

```
<os:osoba xmlns:os="http://szcz.mimuw.edu.pl/osoby">  
  <os:imie>Jan</os:imie>  
  <os:nazwisko>Kowalski</os:nazwisko>  
  <os:NIP>123-456-78-90</os:NIP>  
  <os:pracuje-w>  
    <os:firma  
      xmlns:os="http://szcz.mimuw.edu.pl/instytucje">  
        <os:nazwa>Business Consulting</os:nazwa>  
        <os:NIP>987-654-32-10</os:NIP>  
      </os:firma>  
    </os:pracuje-w>  
</os:osoba>
```

Nazwy z prefiksem i bez

- Nazwy elementów:
 - kwalifikowane – należą do pewnej przestrzeni nazw:
 - poprzedzone prefiksem,
 - nie poprzedzone prefiksem, jeśli są w zasięgu deklaracji domyślnej przestrzeni nazw;
 - niekwalifikowane – nie należą do żadnej przestrzeni nazw:
 - nie poprzedzone prefiksem, poza zasięgiem deklaracji domyślnej przestrzeni nazw.
- Nazwy atrybutów:
 - poprzedzone prefiksem (globalne) – należą do pewnej przestrzeni nazw,
 - nie poprzedzone prefiksem – nie należą do żadnej przestrzeni nazw.

Nazwy elementów bez prefiksów

```
<osoba xmlns="http://szcz.mimuw.edu.pl/osoby">
  <imie>Jan</imie>
  <nazwisko>Kowalski</nazwisko>
  <NIP>123-456-78-90</NIP>
  <pracuje-w>
    <firma xmlns="">
      <nazwa>Business Consulting</nazwa>
      <NIP>987-654-32-10</NIP>
    </firma>
  </pracuje-w>
</osoba>
```

Nazwy atrybutów

```
<osoba xmlns="http://szcz.mimuw.edu.pl/osoby"
        xmlns:xlink="http://www.w3.org/1999/xlink">
  <imie>Jan</imie>
  <nazwisko>Kowalski</nazwisko>
  <NIP>123-456-78-90</NIP>
  <pracuje-w xlink:type="simple"
            xlink:href="..." rodzaj="etat">Business
    Consulting</pracuje-w>
</osoba>
```

Atrybuty: ta sama nazwa czy nie?

- Poprawne:

```
<x xmlns:n1="http://szcz.mimuw.edu.pl/n1"
    xmlns:n2="http://szcz.mimuw.edu.pl/n2">
  <good n1:a="1" n2:a="2"/>
</x>
```

- Niepoprawne:

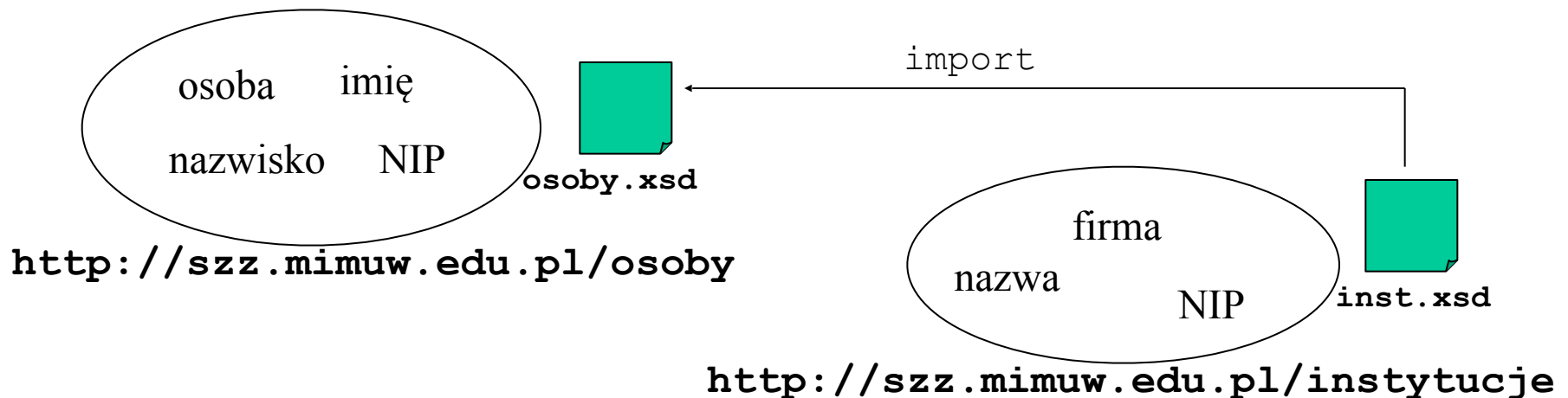
```
<x xmlns:n1="http://szcz.mimuw.edu.pl/n1"
    xmlns:n2="http://szcz.mimuw.edu.pl/n1">
  <bad n1:a="1" n2:a="2"/>
</x>
```

- Poprawne:

```
<x xmlns:n1="http://szcz.mimuw.edu.pl/n1"
    xmlns="http://szcz.mimuw.edu.pl/n1">
  <good n1:a="1" a="2"/>
</x>
```

Przestrzenie nazw i schematy

- Schemat zapisuje się przy pomocy jednego lub więcej dokumentów schematów.
- Schemat deklaruje nazwy należące do zero lub więcej przestrzeni nazw.
- Dokument schematu deklaruje nazwy należące do zero lub jednej przestrzeni nazw.
- Przestrzeń nazw zawiera nazwy zadeklarowane w zero lub więcej schematach.

Dokument schematu (1)

```
<xsd:schema
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  targetNamespace="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby">

  <xsd:complexType name="OsobaTyp">
    ...
  </xsd:complexType>

  <xsd:element name="osoba" type="OsobaTyp"/>
  <xsd:element name="numer" type="xsd:integer"/>

  ...

</xsd:schema>
```

Dokument schematu (2)

```
<schema
  xmlns="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns:os="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  targetNamespace="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby">

  <complexType name="OsobaTyp">
    ...
  </complexType>

  <element name="osoba" type="os:OsobaTyp"/>
  <element name="numer" type="integer"/>

  ...

</schema>
```

Łączenie dokumentów schematów

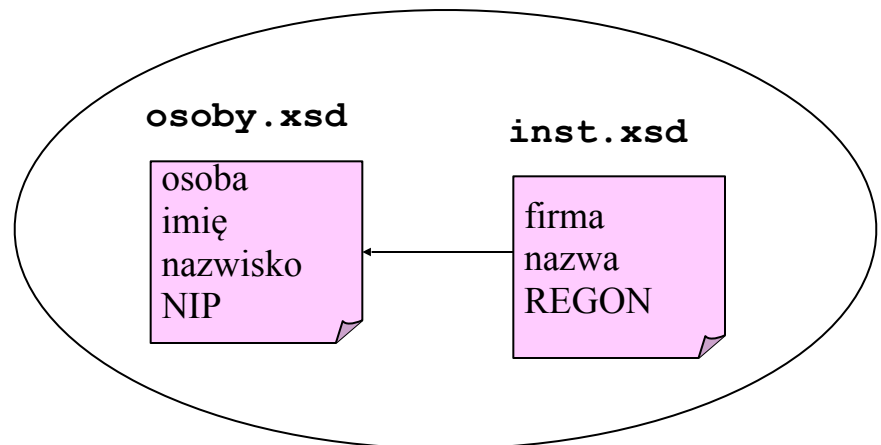
- Schemat zapisuje się przy pomocy jednego lub więcej dokumentów schematów.
- Metody budowania schematu z dokumentów schematów:
 - instrukcje `include`, `import` i `redefine`,
 - lokalizacje dokumentów schematów są określone w egzemplarzu,
 - procesor łączy dokumenty schematów znajdujące się w predefiniowanych (skonfigurowanych) lokalizacjach,
 - lokalizacje dokumentów schematów są przekazywane jako parametry wiersza poleceń.

include

- Dołączanie dokumentu schematu do docelowej przestrzeni nazw głównego dokumentu schematu.

```
<xsd:schema
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  targetNamespace="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby">
  <xsd:include schemaLocation="inst.xsd"/>
  ...
</xsd:schema>
```

- Dołączany dokument musi:
 - mieć taką samą docelową przestrzeń nazw jak dokument główny, lub
 - nie mieć docelowej przestrzeni nazw.

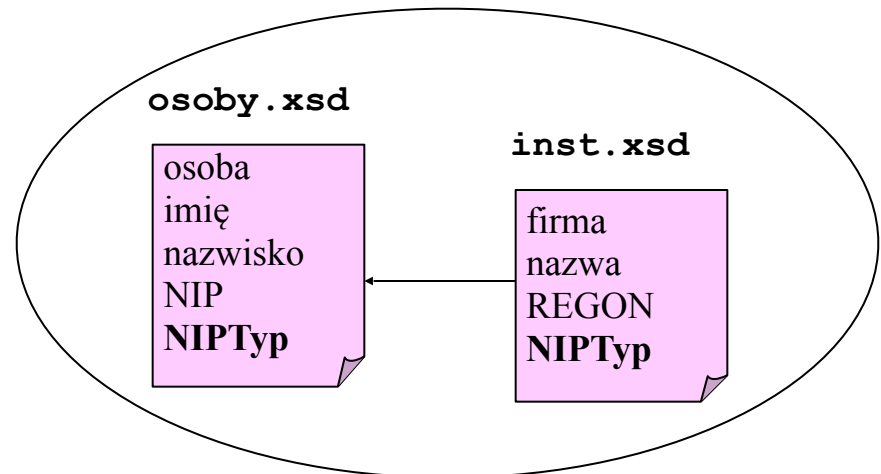

`http://szz.mimuw.edu.pl/osoby`

redefine

- Dołączanie dokumentu schematu do docelowej przestrzeni nazw głównego dokumentu schematu z możliwością przedefiniowania:
 - typów prostych i złożonych,
 - nazwanych grup modeli,
 - grup atrybutów.

```
<xsd:redefine schemaLocation="inst.xsd"/>
```


<http://szz.mimuw.edu.pl/osoby>

import

- Odwołanie do komponentów w innej przestrzeni nazw.

```
<xsd:schema
```

```
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
```

```
  xmlns="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
```

```
  xmlns:inst="http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje"
```

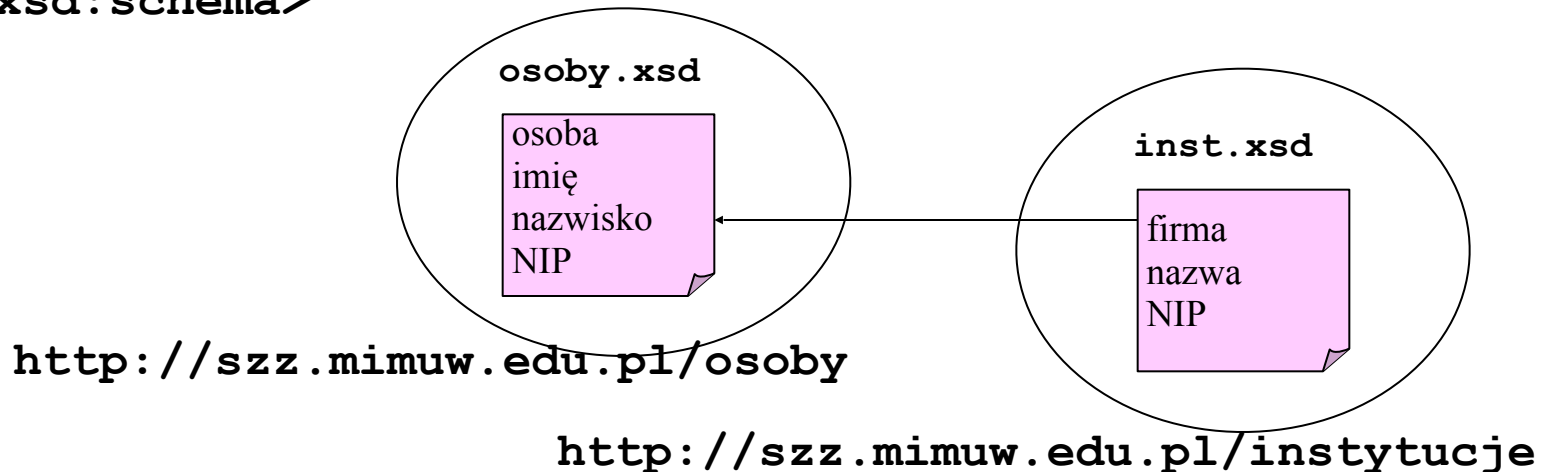
```
  targetNamespace="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby">
```

```
  <xsd:import schemaLocation="inst.xsd"
```

```
    namespace="http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje"/>
```

```
  ...
```

```
</xsd:schema>
```


Egzemplarz

- Przestrzeń nazw egzemplarzy XML Schema:
`http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance`
zawiera atrybuty:
 - `nil`,
 - `type`,
 - `schemaLocation`,
 - `noNamespaceSchemaLocation`.

schemaLocation

```
<?xml version="1.0"?>
<osoba
  xmlns="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby"
  xmlns:inst="http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://szz.mimuw.edu.pl/osoby
                      osoby.xsd
                      http://szz.mimuw.edu.pl/instytucje
                      inst.xsd">
  <imie>Jan</imie><nazwisko>Kowalski</nazwisko>
  <pracuje-w>
    <inst:firma>
      <inst:nazwa>Business Consulting</inst:nazwa>
      <inst:NIP>987-654-32-10</inst:NIP>
    </inst:firma>
  </pracuje-w>
</osoba>
```


noNamespaceSchemaLocation

```
<?xml version="1.0"?>
<osoba
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:noNamespaceSchemaLocation=
    "osoby.xsd">
  <imie>Jan</imie>
  <nazwisko>Kowalski</nazwisko>
</osoba>
```

Wartości puste w egzemplarzach

- Sposoby oznaczenia braku wartości:
 - brak elementu/attributu,
 - element/attribut występuje, ale jest pusty,
 - element/attribut występuje i zawiera specjalną wartość, np. N/A,
 - element ma wartość `nil`.

```
<?xml version="1.0"?>
```

```
<osoba
```

```
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance">
```

```
  <imie>Jan</imie>
```

```
  <drugie-imie xsi:nil="true"/>
```

```
  <nazwisko>Kowalski</nazwisko>
```

```
</osoba>
```

- Dopuszczenie wartości `nil` w deklaracji elementu:

```
<xsd:element name="drugie-imie" type="xsd:string"  
             nillable="true"/>
```